ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 9.3.2010
COM(2010) 83 τελικό

2010/0051 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση των κανόνων και των γενικών αρχών σχετικά με τους μηχανισμούς ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ: ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η συνθήκη της Λισαβόνας (εφεξής «η νέα Συνθήκη»), η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009, τροποποιεί ουσιαστικά το πλαίσιο των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή από τον νομοθέτη. Σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 202 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής «η συνθήκη ΕΚ»), η νέα Συνθήκη πραγματοποιεί σαφή διάκριση μεταξύ των εξουσιών που ανατίθενται στην Επιτροπή να εκδίδει μη νομοθετικές πράξεις γενικής ισχύος οι οποίες συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία μιας νομοθετικής πράξης (πράξεις κατ' εξουσιοδότηση), αφενός, και των εξουσιών που ανατίθενται στην Επιτροπή να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, αφετέρου. Τα νομικά πλαίσια αυτών των δύο ειδών νομοθετικών πράξεων είναι εντελώς διαφορετικά:

– Οι διατάξεις της νέας Συνθήκης όσον αφορά τις πράξεις κατ' εξουσιοδότηση, οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 290 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «η Συνθήκη»), προβλέπουν τον έλεγχο από τον νομοθέτη του τρόπου με τον οποίον η Επιτροπή ασκεί τις εξουσίες της μέσω του δικαιώματος ανάκλησης και/ή του δικαιώματος αντίθεσης. Οι εν λόγω διατάξεις είναι καθεαυτές επαρκείς και δεν απαιτείται νομικά δεσμευτικό πλαίσιο προκειμένου να καταστούν λειτουργικές.

– Οι διατάξεις της νέας Συνθήκης για τις εκτελεστικές πράξεις, οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 291, δεν αναθέτουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ελεγκτικό ρόλο όσον αφορά την άσκηση από την Επιτροπή των εκτελεστικών της αρμοδιοτήτων. Τον έλεγχο αυτό μπορούν να ασκούν μόνο τα κράτη μέλη. Απαιτείται νομικό πλαίσιο για τη θέσπιση των μηχανισμών αυτού του ελέγχου.

Οι συντάκτες της νέας Συνθήκης προέβλεψαν αυτά τα δύο πολύ διαφορετικά νομικά πλαίσια με σκοπό να λαμβάνονται ακριβέστερα υπόψη αυτά τα δύο διαφορετικά είδη πράξεων:

– Στην περίπτωση των πράξεων κατ' εξουσιοδότηση, ο νομοθέτης αναθέτει στην Επιτροπή την εξουσία να εγκρίνει μέτρα τα οποία θα μπορούσε να είχε εγκρίνει ο ίδιος. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο, αυτός ο οποίος ελέγχει την άσκηση από την Επιτροπή των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί είναι ο νομοθέτης.

– Στην περίπτωση των πράξεων κατ' εξουσιοδότηση, το πλαίσιο είναι πολύ διαφορετικό. Τα κράτη μέλη είναι φύσει υπεύθυνα για την εφαρμογή των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, σε περίπτωση που αυτές οι βασικές πράξεις απαιτούν ενιαίες προϋποθέσεις εφαρμογής, η Επιτροπή πρέπει να ασκήσει εκτελεστικές αρμοδιότητες. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο, αρμόδια για τον έλεγχο της άσκησης αυτών των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή είναι τα κράτη μέλη.

Οι διατάξεις της νέας Συνθήκης θέτουν επίσης τους συννομοθέτες σε ίση βάση όσον αφορά την ανάθεση των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων.

Βάσει της συνθήκης ΕΚ, το Συμβούλιο ήταν αυτό που μπορούσε να αναθέσει εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Το Συμβούλιο μπορούσε επίσης να επιφυλάσσει για λογαριασμό του εκτελεστικές εξουσίες σε ορισμένες περιπτώσεις.

Βάσει των διατάξεων της νέας Συνθήκης, το γεγονός ότι οι πράξεις πρέπει να αναθέτουν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή οσάκις αυτό χρειάζεται για την εξασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής των πράξεων αυτών, συνιστά άμεση υποχρέωση που απορρέει από τη Συνθήκη. Οι εν λόγω πράξεις μπορούν επίσης, σε ειδικές, δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 24 και 26 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, να αναθέτουν εκτελεστικές αρμοδιότητες στο Συμβούλιο αντί της Επιτροπής. Αυτό δεν υπονοεί, ωστόσο, ότι το Συμβούλιο έχει να διαδραματίσει οιονδήποτε ρόλο στον έλεγχο της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων όταν αυτές ανατίθενται στην Επιτροπή.

Η νέα Συνθήκη προβλέπει σαφώς ότι τα κράτη μέλη, και μόνον αυτά, ελέγχουν την εφαρμογή από την Επιτροπή οσάκις τέτοιος έλεγχος απαιτείται από νομικά δεσμευτική πράξη της Ένωσης.

Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 290 της Συνθήκης, σε ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2009)673 της 9ης Δεκεμβρίου 2009), η Επιτροπή εξέθεσε τις απόψεις της σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και τις μεθόδους εργασίας που προτίθεται να ακολουθεί η Επιτροπή κατά την προπαρασκευή της έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Σκεπτικό και κύριες κατευθυντήριες αρχές της πρότασης

Το άρθρο 291 της Συνθήκης προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας, μέσω κανονισμών, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν εκ των προτέρων γενικούς κανόνες και αρχές σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή. Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι η εφαρμογή του άρθρου 291 της Συνθήκης.

Η παρούσα πρόταση βασίζεται κατά πρώτο λόγο στις νέες διατάξεις της Συνθήκης και στο νέο θεσμικό πλαίσιο που περιγράφεται στο σημείο 1 ανωτέρω. Ωστόσο, η πρόταση λαμβάνει επίσης υπόψη την απόφαση 1999/468/ΕΚ (εφεξής «η απόφαση περί επιτροπολογίας») και την πείρα που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή της εν λόγω απόφασης, ενώ συγχρόνως απλοποιεί τις διατάξεις της λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις ακόλουθες γενικές αρχές:

– Αρμόδια για τον έλεγχο της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή είναι τα κράτη μέλη.

– Οι διαδικαστικές απαιτήσεις πρέπει να είναι αναλογικές προς τη φύση των εκτελεστικών πράξεων.

2.2. Τα σημαντικότερα στοιχεία της πρότασης, συμπεριλαμβανομένων των ομοιοτήτων και των καινοτομιών σε σχέση με την απόφαση περί επιτροπολογίας

Τα κύρια στοιχεία της πρότασης είναι τα ακόλουθα:

– Η πρόταση διατηρεί τη διάρθρωση βάσει επιτροπών η οποία προβλέπεται στην απόφαση περί επιτροπολογίας (άρθρο 3), αλλά την απλοποιεί όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

– Προβλέπονται μόνο δύο διαδικασίες: η διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής, η οποία αντικατοπτρίζει την υφιστάμενη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής, και μια νέα διαδικασία «εξέτασης», η οποία θα αντικαταστήσει τις υφιστάμενες διαδικασίες διαχειριστικής επιτροπής και κανονιστικής επιτροπής (άρθρα 4 και 5).

– Η διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής αποτελεί τον γενικό κανόνα και μπορεί να εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς πολιτικής και για όλα τα είδη δεσμευτικών εκτελεστικών μέτρων (άρθρο 2 παράγραφος 3).

– Τα κριτήρια για την επιλογή της διαδικασίας εξέτασης αντικατοπτρίζουν εκείνα που προβλέπονται στην απόφαση περί επιτροπολογίας. Παρόλα αυτά, προκειμένου να εξασφαλισθούν, αφενός, μεγαλύτερη συνέπεια και, αφετέρου, η αναλογικότητα των διαδικαστικών απαιτήσεων προς τη φύση των προς έκδοση εκτελεστικών πράξεων, τα κριτήρια αυτά είναι δεσμευτικά υπό την έννοια ότι μόνον εφόσον πληρούνται αυτά, μπορεί να ακολουθηθεί η εν λόγω διαδικασία εξέτασης (άρθρο 2 παράγραφος 2).

– Η διαδικασία εξέτασης (άρθρο 5) προτείνεται να λειτουργεί ως εξής:

  - Σε περίπτωση που η επιτροπή εκδώσει αρνητική γνώμη για το σχέδιο μέτρων, η Επιτροπή δεν θα μπορούσε να τα εγκρίνει. Η Επιτροπή θα είχε τη δυνατότητα να υποβάλει εκ νέου το σχέδιο στην επιτροπή για δεύτερη διαβούλευση ή να καταθέσει τροποποιημένο σχέδιο. Σε άκρως εξαιρετικές περιπτώσεις, η Επιτροπή θα ήταν σε θέση να εγκρίνει τα σχέδια μέτρων παρά τη διατύπωση αρνητικής γνώμης, όμως στην περίπτωση αυτή η επιτροπή θα είχε τον τελευταίο λόγο εντός προθεσμίας ενός μηνός κατ' ανώτατο όριο.

  - Σε περίπτωση που δεν καταστεί δυνατό να διατυπωθεί γνώμη, η Επιτροπή θα μπορούσε να λάβει την τελική απόφαση για το εάν θα εγκρίνει ή όχι τα μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη, *μεταξύ άλλων*, τις θέσεις που εκφράσθηκαν εντός της επιτροπής.

  - Σε περίπτωση που η επιτροπή διατυπώσει θετική γνώμη, η Επιτροπή θα ενέκρινε τα μέτρα, εκτός εάν εξαιρετικές περιστάσεις ή νέα στοιχεία δικαιολογούσαν τη μη έγκρισή τους.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης, η ίδια η επιτροπή θα μπορούσε επομένως να αποτρέψει την έγκριση του σχεδίου μέτρων από την Επιτροπή εάν ειδική πλειοψηφία των κρατών μελών έχει αντίθετη γνώμη. Οι κανόνες ψηφοφορίας για τη διαδικασία αυτή θα ήταν αντίστοιχοι προς τους κανόνες ψηφοφορίας που θα έπρεπε να ακολουθήσει το Συμβούλιο, ενεργώντας ως δευτεροβάθμιο όργανο, για να αποτρέψει την έγκριση σχεδίου μέτρων από την Επιτροπή σύμφωνα με την απόφαση περί επιτροπολογίας. Θα ήταν επίσης συνεπές οι κανόνες ψηφοφορίας των επιτροπών που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης να είναι παρόμοιοι με τους κανόνες ψηφοφορίας που προβλέπονται προκειμένου το Συμβούλιο να εκφράσει αντιρρήσεις κατά πράξης κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης.

Ωστόσο, μια άλλη καινοτομία αποτελεί το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν θα είχε την υποχρέωση να εγκρίνει σχέδιο μέτρων σε περιπτώσεις κατά τις όποιες δεν εξασφαλίζεται ειδική πλειοψηφία υπέρ ή κατά των εν λόγω μέτρων[1]. Πράγματι, χρειάζεται περισσότερη ευελιξία σε τέτοιες περιπτώσεις προκειμένου η Επιτροπή να είναι σε θέση να επανεξετάσει σχέδια μέτρων. Η Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να αποφασίσει εάν θα εγκρίνει ή όχι το σχέδιο μέτρων ή εάν θα υποβάλει στην επιτροπή τροποποιημένο σχέδιο, λαμβάνοντας υπόψη, *μεταξύ άλλων*, τις θέσεις που εκφράσθηκαν εντός της επιτροπής. Εάν εξασφαλισθεί η ευελιξία αυτή, αφενός οι θέσεις των κρατών μελών θα λαμβάνονται περισσότερο υπόψη και αφετέρου θα βελτιωθεί η ποιότητα και η πληρότητα των αποφάσεων που λαμβάνονται.

– Προβλέπονται ειδικές διαδικασίες για την άμεση εφαρμογή μέτρων όταν συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης και όταν αυτό προβλέπεται σε βασική πράξη (άρθρο 6). Η διάταξη αυτή θα επέτρεπε στη σχετική επιτροπή να εξετάσει ένα μέτρο και να διατυπώσει γνώμη επ' αυτού μετά τη θέσπισή του από την Επιτροπή. Σε περίπτωση που το μέτρο δεν είναι σύμφωνο με τη γνώμη που διατύπωσε η επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης, η Επιτροπή θα ήταν υποχρεωμένη να το καταργήσει, αλλά θα το διατηρούσε σε ισχύ εάν συνέτρεχαν ορισμένοι, περιορισμένοι στον αριθμό λόγοι, όπως π.χ. λόγοι υγείας και ασφάλειας.

– Η πρόταση διατηρεί τις διατάξεις σχετικά με τους εσωτερικούς κανονισμούς των επιτροπών (άρθρο 7) και σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες οι οποίες αφορούν τις διαδικασίες των επιτροπών (άρθρο 8 παράγραφος 3).

– Η πρόταση, αξιοποιώντας την πείρα που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή της απόφασης περί επιτροπολογίας, περιέλαβε επίσης ορισμένες σημαντικές διατάξεις οι οποίες, μολονότι αποτελούν κοινή πρακτική, δεν καλύπτονταν μέχρι τώρα από την απόφαση ή προβλεπόταν μόνο στους εσωτερικούς κανονισμούς των επιτροπών. Πρόκειται για διατάξεις όπως αυτές σχετικά με τη χρήση γραπτών διαδικασιών (άρθρο 3 παράγραφος 5) για τη λήψη της γνώμης της επιτροπής, καθώς και για τη δυνατότητα τροποποίησης του σχεδίου μέτρων βάσει των συζητήσεων που διεξήχθησαν στην επιτροπή πριν αυτή διατυπώσει επίσημη γνώμη (άρθρο 3 παράγραφος 4).

– Μολονότι μόνο τα κράτη μέλη μπορούν να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο στον έλεγχο της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή, αμφότεροι οι νομοθέτες πρέπει να ενημερώνονται καταλλήλως και διαρκώς για το έργο των επιτροπών μέσω της συνέχισης της χρήσης του υφιστάμενου μητρώου επιτροπολογίας, το οποίο προτείνεται να προσαρμοστεί στις νέες διαδικασίες (άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2). Αυτό το δικαίωμα πληροφόρησης δεν θα ανέστελλε τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, διότι κάτι τέτοιο θα παρείχε στους νομοθέτες ένα προνόμιο που δεν συμβιβάζεται με το άρθρο 291 της Συνθήκης.

– Τέλος, για λόγους σαφήνειας, συνέπειας και αποτελεσματικότητας, η πρόταση προβλέπει την αυτόματη ευθυγράμμιση του ισχύοντος κεκτημένου προς τις νέες διαδικασίες (άρθρο 10). Όλες οι παραπομπές στις διαδικασίες που προβλέπονται στην απόφαση περί επιτροπολογίας, εξαιρουμένου του άρθρου 5α της απόφασης,

---

[1] Σύμφωνα με την απόφαση περί επιτροπολογίας, η Επιτροπή όφειλε να εγκρίνει το σχέδιο μέτρων σε περίπτωση που η επιτροπή δεν ήταν σε θέση να διατυπώσει γνώμη στο πλαίσιο της διαχειριστικής διαδικασίας και σε περίπτωση που το Συμβούλιο, ενεργώντας ως δευτεροβάθμιο όργανο, δεν ήταν σε θέση να λάβει απόφαση στο πλαίσιο της κανονιστικής διαδικασίας.

προτείνεται να νοούνται ως παραπομπές στις αντίστοιχες διαδικασίες του κανονισμού: η προσέγγιση αυτή θα είχε το πλεονέκτημα ότι θα απέτρεπε τη δημιουργία ενός περίπλοκου μηχανισμού με την παράλληλη εφαρμογή των παλαιών και των νέων διαδικασιών επιτροπολογίας. Επιπλέον, δεν θα χρειαζόταν να ευθυγραμμιστεί το ισχύον κεκτημένο πράξη προς πράξη ή μέσω κανονισμών «omnibus». Για να είναι έτοιμο το μητρώο, το οποίο θα πρέπει να πραγματοποιήσει τεχνικώς την αυτόματη ευθυγράμμιση όλων των υφιστάμενων διαδικασιών, το άρθρο 10 θα εφαρμοστεί δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του κανονισμού.

– Μια τέτοια προσαρμογή στο νέο σύστημα δεν θα επηρέαζε τις εκκρεμούσες διαδικασίες, στο πλαίσιο των οποίων έχει ήδη διατυπωθεί γνώμη σε συνεδρίαση μιας επιτροπής ή με γραπτή διαδικασία (άρθρο 11). Αυτό δεν σημαίνει ότι οι διαδικασίες που έχουν αρχίσει αλλά δεν έχουν καταλήξει σε γνώμη, θα πρέπει να διακοπούν και να αρχίσουν εκ νέου εκ του μηδενός· πρέπει να συνεχιστούν: οι συνεδριάσεις πρέπει να πραγματοποιηθούν και οι γραπτές διαδικασίες να ολοκληρωθούν. Πράγματι, οι συνέπειες μιας τέτοιας ευθυγράμμισης αφορούν κατ' ουσία τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί μετά τη διατύπωση γνώμης από μια επιτροπή.

– Τα άρθρα 10 και 11 δεν εφαρμόζονται στις ειδικές διαδικασίες οι οποίες δεν υπόκεινται στην απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, ιδίως δε σε εκείνες οι οποίες συστάθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής Ως εκ τούτου, οι εν λόγω ειδικές διαδικασίες θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται έως ότου οι βασικές πράξεις προσαρμοσθούν υπό το πρίσμα του συστήματος εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που δημιουργήθηκε δυνάμει του άρθρου 291 της Συνθήκης και των κανόνων και των γενικών αρχών που προβλέπει η παρούσα πρόταση για την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.

2010/0051 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση των κανόνων και των γενικών αρχών σχετικά με τους μηχανισμούς ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:
τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 291 παράγραφος 3,

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία[2],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Όταν απαιτούνται ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης (εφεξής: «βασικές πράξεις»), οι πράξεις αυτές αναθέτουν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ή, σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες και στις περιπτώσεις των άρθρων 24 και 26 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο.

(2) Στο πλαίσιο της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή διέπετο από την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999.

(3) Η συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτεί τώρα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να θεσπίσουν γενικούς κανόνες και αρχές σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.

(4) Είναι ανάγκη να εξασφαλισθεί ότι οι διαδικασίες για τον έλεγχο αυτόν είναι σαφείς, αποτελεσματικές και αναλογικές προς τη φύση των εκτελεστικών πράξεων και ότι λαμβάνουν υπόψη τις θεσμικές απαιτήσεις της Συνθήκης, καθώς και την πείρα που αποκτήθηκε και την κοινή πρακτική που ακολουθήθηκε κατά την εφαρμογή της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

(5) Σε αυτές τις βασικές πράξεις οι οποίες απαιτούν τον έλεγχο των κρατών μελών για την έκδοση από την Επιτροπή των εκτελεστικών πράξεων, ενδείκνυται για τους σκοπούς

[2] ΕΕ C […] της […], σ. […].

αυτού του ελέγχου να συσταθούν επιτροπές οι οποίες θα απαρτίζονται από τους αντιπροσώπους των κρατών μελών και θα προεδρεύονται από την Επιτροπή.

(6) Για να απλοποιηθούν οι απαιτήσεις για την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή, πρέπει να εφαρμόζονται δύο μόνο διαδικασίες: η διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής και η διαδικασία εξέτασης.

(7) Για λόγους απλούστευσης, πρέπει να ισχύουν κοινοί κανόνες για τις επιτροπές, συμπεριλαμβανομένων των βασικών διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία τους και τη δυνατότητα της επιτροπής να διατυπώνει γνώμη μέσω γραπτής διαδικασίας.

(8) Πρέπει να θεσπισθούν κριτήρια για τον καθορισμό της διαδικασίας που θα ακολουθείται για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων. Για να επιτευχθεί μεγαλύτερη συνέπεια και να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα των απαιτήσεων προς τη φύση των προς έκδοση εκτελεστικών πράξεων, τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι δεσμευτικά.

(9) Η διαδικασία εξέτασης πρέπει να ακολουθείται μόνο για την έκδοση μέτρων γενικής εμβέλειας που αποσκοπούν στην εφαρμογή βασικών πράξεων και ειδικών μέτρων με δυνητικά σημαντικό αντίκτυπο. Η διαδικασία αυτή πρέπει να προβλέπει ότι ο έλεγχος από τα κράτη μέλη θα διενεργείται κατά τρόπο τέτοιον ώστε τα μέτρα να μην μπορούν να εγκρίνονται εάν δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής, εκτός από άκρως εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες η Επιτροπή θα είναι σε θέση, παρά τη διατύπωση αρνητικής γνώμης, να εγκρίνει και να θέτει σε εφαρμογή μέτρα για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να αναθεωρεί το σχέδιο μέτρων σε περίπτωση που η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις που εκφράσθηκαν εντός της επιτροπής.

(10) Προτείνεται να ακολουθείται η διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής σε κάθε περίπτωση κατά την οποία κρίνεται ως η πλέον ενδεδειγμένη.

(11) Θα πρέπει να είναι δυνατή η έγκριση μέτρων τα οποία θα εφαρμόζονται αμέσως όταν συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, σε περίπτωση που αυτό προβλέπεται σε βασική πράξη.

(12) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώνονται τακτικά από την Επιτροπή για τις εργασίες των επιτροπών.

(13) Πρέπει να εξασφαλισθεί η πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες οι οποίες αφορούν τις διαδικασίες των επιτροπών.

(14) Η απόφαση 1999/468/ΕΚ πρέπει να καταργηθεί. Για να εξασφαλισθεί η μετάβαση από το καθεστώς που προβλέπεται στην απόφαση 1999/468/ΕΚ προς τον παρόντα κανονισμό, οποιαδήποτε παραπομπή σε ισχύουσα νομοθεσία στις διαδικασίες που προβλέπονται στην εν λόγω απόφαση, εξαιρουμένης της κανονιστικής διαδικασίας με έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5α της απόφασης, πρέπει να νοείται ως παραπομπή στις αντίστοιχες διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Τα αποτελέσματα του άρθρου 5α της απόφασης 1999/468/ΕΚ πρέπει να διατηρηθούν για τους σκοπούς των ισχυουσών βασικών πράξεων που παραπέμπουν στο εν λόγω άρθρο.

(15) Οι εξουσίες της Επιτροπής, όπως καθορίζονται από τη Συνθήκη, σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, δεν θίγονται από τον παρόντα κανονισμό.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1
Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους κανόνες και τις γενικές αρχές που διέπουν τους μηχανισμούς που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες νομικά δεσμευτική πράξη της Ένωσης (εφεξής «βασική πράξη») απαιτεί να υπόκειται στον έλεγχο των κρατών μελών η έκδοση εκτελεστικών πράξεων από την Επιτροπή.

Άρθρο 2
Επιλογή των διαδικασιών

1. Μια βασική πράξη μπορεί να προβλέπει την εφαρμογή της διαδικασίας εξέτασης ή της διαδικασίας συμβουλευτικής επιτροπής, αναλόγως του είδους των σχετικών εκτελεστικών μέτρων.

2. Η διαδικασία εξέτασης μπορεί να εφαρμοστεί μόνο για την έγκριση:

   α) εκτελεστικών μέτρων γενικής εμβέλειας,

   β) άλλων εκτελεστικών μέτρων που αφορούν:

      i) την κοινή γεωργική και την κοινή αλιευτική πολιτική,

      ii) το περιβάλλον, την ασφάλεια και προστασία ή την προστασία της υγείας ή της ασφάλειας ανθρώπων, ζώων ή φυτών,

      iii) την κοινή εμπορική πολιτική.

3. Για όλα τα άλλα εκτελεστικά μέτρα, καθώς και για τα εκτελεστικά μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 σε περίπτωση που αυτό κρίνεται σκόπιμο, εφαρμόζεται η διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής.

Άρθρο 3
Κοινές διατάξεις

1. Σε περίπτωση κατά την οποία βασική πράξη προβλέπει την εφαρμογή των διαδικασιών που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5 και 6, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 6 του παρόντος άρθρου.

2. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από αντιπρόσωπο της Επιτροπής.

3. Ο/η πρόεδρος υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των ληπτέων μέτρων.

4. Η επιτροπή εξετάζει το σχέδιο μέτρων. Έως ότου εκδοθεί γνώμη, ο/η πρόεδρος μπορεί να υποβάλλει τροποποιημένες εκδοχές του σχεδίου μέτρων ώστε να ληφθούν υπόψη οι συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν εντός της επιτροπής. Προς τον σκοπό αυτόν, ο/η πρόεδρος μπορεί να συγκαλέσει περισσότερες της μιας συνεδριάσεις της

επιτροπής. Η επιτροπή εκδίδει τη γνώμη της σχετικά με το εν λόγω σχέδιο εντός προθεσμίας την οποία μπορεί να καθορίσει ο/η πρόεδρος ανάλογα με το επείγον του θέματος.

5. Ο/η πρόεδρος μπορεί να λάβει τη γνώμη της επιτροπής μέσω γραπτής διαδικασίας. Υποβάλλει στα μέλη της επιτροπής το σχέδιο μέτρων επί των οποίων ζητείται η άποψή τους και καθορίζει προθεσμία ανάλογα με το επείγον του θέματος. Κάθε μέλος της επιτροπής το οποίο δεν διαφωνεί ρητώς ή δεν απέχει πριν από την εκπνοή της προθεσμίας, θεωρείται ότι συμφωνεί σιωπηρώς με το σχέδιο μέτρων.

Εντός της προθεσμίας που καθορίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, κάθε μέλος της επιτροπής μπορεί να ζητήσει να λήξει η γραπτή διαδικασία και να εξεταστεί το σχέδιο μέτρων σε συνεδρίαση της επιτροπής. Ο/η πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει να συνεχίσει τη γραπτή διαδικασία ή να θέσει τέλος σε αυτή χωρίς αποτέλεσμα, οπότε συγκαλείται συνεδρίαση της επιτροπής το ταχύτερο δυνατό.

6. Η γνώμη της επιτροπής καταγράφεται στα πρακτικά. Κάθε κράτος μέλος δικαιούται να ζητήσει την καταχώριση της θέσης του στα πρακτικά.

Άρθρο 4
Διαδικασία συμβουλευτικής επιτροπής

1. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της, εν ανάγκη κατόπιν ψηφοφορίας. Σε περίπτωση που διεξαχθεί ψηφοφορία στην επιτροπή, η γνώμη διατυπώνεται με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 238 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

2. Η Επιτροπή αποφασίζει επί των ληπτέων μέτρων λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τα συμπεράσματα των συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν στην επιτροπή και της γνώμης που διατύπωσε. Ενημερώνει την επιτροπή για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

Άρθρο 5
Διαδικασία εξέτασης

1. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της με ειδική πλειοψηφία όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφοι 4 και 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Εάν το σχέδιο μέτρων είναι σύμφωνο με τη γνώμη της επιτροπής, η Επιτροπή εγκρίνει τα μέτρα αυτά, εκτός αν προκύψουν εξαιρετικές περιστάσεις ή νέα στοιχεία τα οποία θα δικαιολογούσαν την μη έγκριση των μέτρων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο/η πρόεδρος μπορεί να υποβάλει στην επιτροπή νέο σχέδιο των ληπτέων μέτρων.

3. Εάν το σχέδιο μέτρων δεν είναι σύμφωνο με τη γνώμη της επιτροπής, η Επιτροπή δεν εγκρίνει τα μέτρα αυτά. Ο/η πρόεδρος μπορεί να υποβάλει στην επιτροπή είτε το σχέδιο μέτρων για περαιτέρω συζήτηση είτε τροποποιημένη εκδοχή του σχεδίου μέτρων.

4. Εάν δεν διατυπωθεί γνώμη, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει το σχέδιο μέτρων. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν εγκρίνει το σχέδιο μέτρων, ο/η πρόεδρος μπορεί να υποβάλει στην επιτροπή τροποποιημένη εκδοχή του σχεδίου μέτρων.

5. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει το σχέδιο μέτρων τα οποία δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής σε περίπτωση που η μη έγκρισή τους εντός επιτακτικής προθεσμίας θα προκαλούσε σημαντική διαταραχή των αγορών ή κίνδυνο για την ασφάλεια ή την προστασία ανθρώπων ή για τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

Σε μια τέτοια περίπτωση, η Επιτροπή ενημερώνει αμελλητί την επιτροπή για τους λόγους για τους οποίους προβαίνει στην έγκριση των μέτρων και μπορεί να υποβάλει τα μέτρα σε δεύτερη συζήτηση από την επιτροπή. Εάν τα μέτρα που εγκρίθηκαν δεν είναι σύμφωνα με τη δεύτερη γνώμη της επιτροπής, ή εάν δεν έχουν υποβληθεί σε δεύτερη συζήτηση από την επιτροπή εντός ενός μηνός από την έγκρισή τους, η Επιτροπή τα καταργεί πάραυτα. Εάν τα μέτρα είναι σύμφωνα με τη δεύτερη γνώμη της επιτροπής, ή εάν δεν διατυπωθεί γνώμη, τα μέτρα αυτά παραμένουν σε ισχύ.

Άρθρο 6
Μέτρα που έχουν άμεση εφαρμογή

1. Κατά παρέκκλιση των άρθρων 4 και 5, βασική πράξη μπορεί να προβλέπει ότι, όταν συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 5 του παρόντος άρθρου.

2. Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα τα οποία έχουν άμεση εφαρμογή.

3. Ο/η πρόεδρος υποβάλλει χωρίς καθυστέρηση στη σχετική επιτροπή τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 για να λάβει τη γνώμη της σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στη βασική πράξη.

4. Στην περίπτωση της διαδικασίας εξέτασης, εάν τα μέτρα δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3, η Επιτροπή καταργεί τα μέτρα που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 2.

5. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 4, η Επιτροπή μπορεί να διατήρηση σε ισχύ τα μέτρα για λόγους που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος ή της υγείας ή την ασφάλεια ανθρώπων, ζώων ή φυτών, τη διατήρηση των θαλάσσιων πόρων, για λόγους ασφαλείας και προστασίας ή για να αποφευχθεί η διαταραχή ή η απειλή διαταραχής των αγορών. Στις περιπτώσεις αυτές, ο/η πρόεδρος υποβάλλει εκ νέου χωρίς καθυστέρηση στην επιτροπή είτε τα ίδια μέτρα για δεύτερη συζήτηση είτε τροποποιημένη εκδοχή των μέτρων.

Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 παραμένουν σε ισχύ έως ότου καταργηθούν ή αντικατασταθούν από άλλη εκτελεστική πράξη.

Άρθρο 7
Εσωτερικός κανονισμός

1. Κάθε επιτροπή θεσπίζει με πλειοψηφία των μελών που την απαρτίζουν τον εσωτερικό της κανονισμό μετά από πρόταση του/της προέδρου της, με βάση πρότυπους διαδικαστικούς κανόνες που δημοσιεύονται από την Επιτροπή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Οι υφιστάμενες επιτροπές προσαρμόζουν τους εσωτερικούς τους κανονισμούς προς τους πρότυπους κανόνες, εφόσον είναι αναγκαίο.

2. Οι κανόνες και οι αρχές για τη δημοσιοποίηση των εγγράφων και για την προστασία δεδομένων που ισχύουν για την Επιτροπή ισχύουν και για τις επιτροπές.

Άρθρο 8
Πληροφορίες για τις εργασίες των επιτροπών

1. Η Επιτροπή τηρεί μητρώο των εργασιών των επιτροπών, στο οποίο καταγράφονται:

α) οι ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων των επιτροπών,

β) τα συνοπτικά πρακτικά, από κοινού με τους καταλόγους των αρχών και των οργανισμών όπου ανήκουν τα άτομα που έχουν διορίσει τα κράτη μέλη για να τα εκπροσωπούν,

γ) το σχέδιο μέτρων επί των οποίων οι επιτροπές καλούνται να διατυπώσουν γνώμη,

δ) τα αποτέλεσμα της ψηφοφορίας,

ε) το τελικό σχέδιο μέτρων όπως διαμορφώθηκε μετά τη διατύπωση της γνώμης των επιτροπών,

στ) τις πληροφορίες που αφορούν την τελική έγκριση των μέτρων από την Επιτροπή, και

ζ) στατιστικά δεδομένα για την εργασία των επιτροπών.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Τα στοιχεία όλων των εγγράφων που αναφέρονται στα σημεία α) έως στ) της παραγράφου 1, καθώς και οι πληροφορίες που αναφέρονται στο σημείο ζ) της παραγράφου 1 δημοσιεύονται στο μητρώο.

Άρθρο 9
Κατάργηση της απόφασης 1999/468/ΕΚ

Η απόφαση 1999/468/ΕΚ καταργείται.

Τα αποτελέσματα του άρθρου 5α της καταργηθείσας απόφασης διατηρούνται για τους σκοπούς των υφιστάμενων βασικών πράξεων που παραπέμπουν στο εν λόγω άρθρο.

Άρθρο 10
Τροποποίηση υφιστάμενων βασικών πράξεων

1. Όταν βασικές πράξεις που εκδόθηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος κανονισμού προβλέπουν την άσκηση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

   α) οι παραπομπές στο άρθρο 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ νοούνται ως παραπομπές στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού·

   β) οι παραπομπές στα άρθρα 4 και 5 της απόφασης 1999/468/ΕΚ νοούνται ως παραπομπές στο άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού·

   γ) οι παραπομπές στο άρθρο 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ νοούνται ως παραπομπές στο άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού·

   δ) οι παραπομπές στα άρθρα 7 και 8 της απόφασης 1999/468/ΕΚ νοούνται ως παραπομπές στο άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού.

2. Τα άρθρα 3 και 7 του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται σε όλες τις υφιστάμενες επιτροπές.

Άρθρο 11
Μεταβατική ρύθμιση

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις εκκρεμούσες διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων μια επιτροπή έχει ήδη διατυπώσει γνώμη σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ.

Άρθρο 12

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Οκτωβρίου 2010.

Το άρθρο 10 του παρόντος κανονισμού εφαρμόζεται από την 1η Δεκεμβρίου 2010.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*